

Spis treści

Wstęp	9
1. POZYCJA POLSKI W STRUKTURZE GEOLOGICZNEJ EUROPY	11
Główne rysy budowy geologicznej Europy	11
Pozycja Polski na tle jednostek tektonicznych Europy	19
Piętrowość budowy geologicznej Polski	24
Jednostki tektoniczne Polski	27
ĆWICZENIE	28
PYTANIA KONTROLNE	28
LITERATURA	28
2. PLATFORMA WSCHODNIOEUROPEJSKA	30
Budowa i ewolucja podłoża platformowego.	31
Charakterystyka jednostek tektonicznych platformy wschodnioeuropejskiej	36
Obniżenie perybałtyckie	36
Wyniesienie mazurskie	41
Obniżenie podlaskie	43
Struktura zrębowa podlasko-lubelska	48
Niecka nadbużańska	50
Kopaliny użyteczne	53
ĆWICZENIA	54
PYTANIA KONTROLNE	54
TEST	55
LITERATURA	55
3. PODŁOŻE PLATFORMY PALEOZOICZNEJ EUROPY ZACHODNIEJ I ŚRODKOWEJ	57
Wiek deformacji skał podłoża platformowego na pograżonym przedpolu prekambryjskiej platformy wschodnioeuropejskiej	58
Blok pomorski	61
Blok radomsko-lysogórski	69
Blok małopolski	69
Blok dolnośląski	71
Główne kompleksy strukturalne	76
Kompleks kadomski (neoproterozoik–dolny paleozoik)	76
Kompleks sowiogórski (dolny paleozoik)	77

Ultramaficzno-maficzny kompleks ofiolitowy (dolny paleozoik)	77
Syntektoniczny kompleks kaledońsko-warycyjski (ordowik–dewon)	78
Synorogeniczny kompleks warycyjski (górny dewon–dolny perm)	78
Kompleks platformowy (górny perm–mezozoik–neogen)	79
Główne jednostki tektoniczne	80
Jednostki orogeniczne	81
Blok karkonosko-izerski	81
Blok kaczawski	85
Masyw łużycki	88
Masyw Gór Bystrzyckich i Orlickich	89
Masyw Łądką i Śnieżnika	89
Blok gnejsowy Gór Sowich	91
Metamorfik kłodzki	93
Blok Gór Bardzkich	94
Depresja Świebodzic	97
Masyw kłodzko-złotostocki	97
Masyw Kudowy	97
Masyw strzegomski	97
Jednostki platformowe	98
Niecka północnosudecka	98
Niecka śródsudecka	99
Rów górnej Nysy Kłodzkiej i zapadlisko Kudowy	102
Niecka Żytawa–Węgliniec	103
Blok przedsudecki	103
Struktura śląsko-morawska	104
Blok Sudetów Wschodnich	105
Strefa kulmowa	106
Zapadlisko górnośląskie	108
Trzon paleozoiczny Gór Świętokrzyskich	119
Piętra i kompleksy strukturalne	122
Styl tektoniczny utworów paleozoicznych	127
Wiek i charakter deformacji tektonicznych	128
Antyklinorium dolnego Sanu	131
Kopaliny użyteczne	134
ĆWICZENIA	136
PYTANIA KONTROLNE	136
TEST	137
LITERATURA	137

4. POKRYWA PERMSKO-MEZOZOICZNA PLATFORMY PALEOZOICZNEJ I PREKAMBRYJSKIEJ	143
Ogólna charakterystyka kompleksu permsko-mezozoicznego	143
Jednostki laramijskie	159
Wał środkowopolski	161
Wał pomorski	162
Wał kujawski	164
Wał szydlowiecki	165
Niecka szczecińsko-łódzko-miechowska	169
Niecka szczecińska	170
Elewacja Obornik	172
Niecka mogileńsko-łódzka	172
Elewacja Przedborza	175
Niecka miechowska	175
Monoklina przedsudecka i śląsko-krakowska	178
Monoklina przedsudecka	178
Niecka opolska	181
Monoklina śląsko-krakowska	182
Niecka brzeźna	185

Niecka pomorska	185
Niecka warszawska	186
Niecka lubelska	186
Kopaliny użyteczne	189
ĆWICZENIA	192
PYTANIA KONTROLNE	192
TEST	193
LITERATURA	193
5. KARPATY	196
Karpaty wewnętrzne	197
Tatry	198
Trzon krystaliczny	200
Sukcesje osadowe	200
Sukcesja wierchowa	201
Sukcesja regłowa dolna (kryżniańska)	203
Sukcesja regłowa środkowa (choczańska)	205
Sukcesja regłowa górna (strażowska)	205
Powstanie jednostek płaszczowinowych	205
Kenozoiczna ewolucja obszaru Tatr	207
Pieniński Pas Skałkowy	208
Sukcesje skałkowe	210
Osłona skałkowa	212
Sukcesje wewnątrzkarpackie	212
Sukcesja zewnątrzkarpacka (magurska)	212
Ewolucja geotektoniczna	213
Magmatyzm andezytowy	215
Niecka podhalańska	216
Karpaty zewnętrzne	221
Charakterystyka basenu sedymentacyjnego	223
Etapy ewolucji geotektonicznej	227
Jednostki płaszczowinowe	228
Płaszczowina magurska	228
Płaszczowina grybowska (przedmagurska)	233
Płaszczowina dukielska	234
Płaszczowina śląska	234
Łuski przeddukielskie	238
Skałki andrychowskie	238
Płaszczowina podśląska	238
Płaszczowina skolska	238
Płaszczowina borysławsko-pokucka	241
Płaszczowina stebnicka	241
Łuski zgłobickie	242
Kopaliny użyteczne	242
ĆWICZENIA	242
PYTANIA KONTROLNE	242
TEST	243
LITERATURA	243
6. ZAPADLIŚKO PRZEDKARPACKIE	246
Charakterystyka basenu zapadliśka przedkarpackiego	247
Badeńska seria solonośna Wieliczki	251
Miocen w północnej części zapadliśka przedkarpackiego	254
Kopaliny użyteczne	255
PYTANIA KONTROLNE	256
LITERATURA	256

7. PALEOGEN I NEOGEN POLSKI POZAKARPACKEJ	258
Paleogen	258
Paleocen	258
Eocen	258
Oligocen	259
Neogen	260
Miocen	260
Pliocen	262
Kopaliny użyteczne	263
PYTANIA KONTROLNE	263
LITERATURA	263
8. OSADY CZWARTORZĘDOWE POLSKI	264
Zlodowacenia plejstocénskie	264
Charakterystyka osadów	264
Historia Bałtyku	268
PYTANIA KONTROLNE	269
TEST	270
LITERATURA	270
Tabela stratygraficzna	271
Indeks	272